

Fiefia ke Tokoni

Fai 'e Amie Jane Leavitt
Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni

“Fiefia he tokoni” (Tohi Hiva 'a e Fānaū, 108).

Na'e fakafalala atu 'e Viliami 'ene leiki 'i he tu'a falé peá ne fakatōmape'e hifo 'i he musié. Ko e ngāue faingata'a mo'oni hono leiki 'i e lau'i'akaú, kae mālō kuo 'osi he'ene fakahoko ia mo hono ongo tuofāfiné, 'a Koloa mo 'Amelia. Na'á ne sio hake ki 'olunga 'i he 'otu mo'unga 'Alapesi ki ha vakapuna 'oku puna hake. Na'á ne fifili pe 'oku puna ki fē.

Na'e sai'ia 'aupito 'a Viliami 'i hono ki'i koló ne ofi he kau'āfonua Falanisē-Suisalaní. 'Oku 'a'ahi mai ki ai e kakai mei he funga 'o e māmaní. Na'á ne fakakaukau ki he ngaahi feitu'u 'okú ne fie 'alu ki aí, 'a e kakai 'okú ne fie fe'iloaki mo iá, mo e ngaahi 'eve'eva te ne ala fakahoko 'i ha 'aho.

Na'e ofongi 'ene 'āveá 'e he mapumapu mo e *pākakahi* 'a e taulaka holo 'i he loto 'ata'atā 'o e 'api hokó.

“Pau pē 'oku teuteu atu 'a Paté ke leiki 'i 'ene lau'i'akaú,” ko e fakakaukau ia 'a Viliamí. “Oku ou fiefia au kuo mau lava mautolu.”

“Ka 'o kapau 'oku faingata'a 'a e leiki ki he toko tolú, pau pē 'oku mātu'aki faingata'a ki he toko tahá!” Ko e fakakaukau ia 'a Viliamí. Ne toki fakahoko hano tafa 'o e uaifi 'o

Paté, ko Peemi, ko ia 'e leiki 'i tokotaha pē 'e Pate 'ene lau'i'akaú.

Ne talamai ma'u pē 'e Mami, “Ko e taimi 'oku tau tokoni aí, 'oku tau fiefia!” pea fakakaukau 'a Viliami mahaló pē ko hono 'uhingá ke tokoni kia Pate, neongo kuo nau 'osi hela'ia mei hono leiki 'i 'enau lau'i'akaú.

Na'e sio atu 'a Viliami kia Koloa mo 'Amelia, 'okú na langa mai ha fanga ki'i fale 'aki e musié. Na'á ne 'eke ange, “Oku totonu nai ke tau ō 'o tokoni kia Pate?” “Te tau lava 'o tokoni ki ai ke 'osi vave.”

Ne loto ki ai 'a Koloa mo 'Amelia peá na muimui atu 'ia Viliami.

“Okú ke fie ma'u ha tokoni?” Ne fehu'i atu 'e 'Amelia lolotonga 'enau takai hake 'i he tafa'aki vao ki he loto 'ata'atā he 'api 'o Paté.

“Io te u fie ma'u! Ka ko e talu e ho'ataá ni kakato mo ho'omou leiki fānau. 'Oku ou tui 'oku mou ongosia.”

“Oku sai pē ia,” ko Viliami atu ia. “Oku mau fie tokoni atu. Neongo kotoa 'ení, ka 'oku mau fiefia 'i he taimi 'oku mau tokoni aí!”

I he lolotonga 'enau ngāué, ne talaange 'e Pate ki he kau leká ha

fanga ki'i talanoa fakaoli mei he'ene mo'uí. Ko e ha'u 'a Paté ia mei 'Initia, ka kuó ne nofo 'osi nofo kotoa atu he feitu'u 'Ēsiá mo 'Afilika.

Hili hono pae mai e lau'i'akaú, ne sio hake 'a Viliami 'o ne fakatokanga 'i 'a e tuva takai e 'āpelé 'i he ongo fu'u 'āpele lōloa 'e ua 'i he loto 'ata'atā 'o Paté. Ne te'eki ke 'osi lelei 'enau ngāué. Ne punou hifo 'a Viliami 'o kamata tufi e ngaahi fo'i 'āpelé. Na'á ne vahe'i e me'a na'e palá mei he me'a na'e sai. Ne lele atu 'a Koloa mo 'Amelia ke fokotu'u tu'unga 'a e ngaahi fo'i 'āpelé.

Na'e teke mai 'e Pate 'ene pālou lanu matá mei hono feleokó. “Fa'o heni e 'āpele palá. Pea mou 'alu leva mo e me'a sai ki homou 'apí.”

“Oku sai pē ia Pate. 'Oku 'ikai ke mau fie 'ave ho'o 'āpelé,” ko Viliami atu ia.

“Oku ou fie 'oatu ia ma'amou-tolu,” ko Pate mai ia. “He neongo kotoa 'ení, ka 'oku ou fiefia 'i he taimi 'oku ou foaki aí!”

I he pō ko iá lolotonga 'a e ma'u me'atokoni efiáfí, na'e talaange 'e he fānaú ki he ongomātu'á 'a e fiefia ne

nau ma'u he'enu tokoni kia Pate mo fanongo ki he'ene ngaahi talanoá.

Fakafokifā pē kuo ma'u 'e Viliami ha fakakaukau. “Oku ou 'ilo e me'a te tau lava 'o fai ki he ngaahi fo'i 'āpele na'á ne 'omi ma'atautolu!” Na'á ne puna hake ki 'olunga 'o to'o mai ha tatau 'o e *Liahoná* mei he funga laupapá. “Oku ou tui 'e sai'ia 'aupito 'a Pate mo Peemi 'i heni,” ko Viliami ange ia, 'o ne huke ki he founa hono ta'o 'o e keke 'āpelé. “Pea hangē ko e talamai 'e Pate he 'ahó ní, 'oku tau fiefia, 'i he taimi 'oku tau foaki aí!”

“Tau ta'o mo ha fo'i keke ma'a hotau ngaahi kaungá'api kehé foki!” mo Koloa mai ia.

Ne mamali pē 'a Viliami. Na'á ne fakakaukau ki he kakai kotoa te ne ala fetaulaki mo iá mo e ngaahi talanoa fiefia te ne fanongoá. Pea 'oku hoko kotoa ia 'i ha ki'i anga'ofa pē. Pea mo ha ki'i fo'i keke. ■

'Oku nofo e tokotaha na'á ne fa'u e talanoá 'i Tutā, USA.